

Odišiel doc. Ing. Milan Chandoga, PhD.

S ľútosťou oznamujeme, že vo veku 73 rokov nás 9. novembra 2021 navždy opustil náš dlhoročný priateľ a kolega doc. Milan Chandoga.

Milan Chandoga vyštudoval v roku 1972 Stavebnú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej (ďalej SvF SVŠT), odbor inžinierske konštrukcie a dopravné stavby. Následne v rokoch 1972 až 1975 absolvoval doktorandské štúdium na Katedre betónových konštrukcií a mostov. Po jeho ukončení nastúpil do pozície odborného asistenta a v roku 1978 získal titul CSc. za prácu s názvom Optimalizácia napätosti v zavesených mostoch. V roku 1985 bol menovaný za docenta pre odbor betónové konštrukcie a mosty. V roku 1980 absolvoval 5-mesačný študijný pobyt na University of Sheffield v Anglicku, ktorý mu výrazne rozšíril všeobecný i odborný obzor. V rokoch 1985 až 1989 bol prodekan pre vedu, výskum a zahraničie na SvF SVŠT, na škole pracoval až do odchodu do dôchodku v roku 2010.

Významným míľnikom v jeho profesijnom živote bolo v roku 1990 založenie firmy PROJSTAR-PK, ktorá sa špecializuje na navrhovanie, diagnostiku a monitorovanie predpätých konštrukcií. Pre firmu vyvinul kotevný systém PROJSTAR CH a v spolupráci s prof. Andrejom Jaroševičom elastomagnetický monitorovací systém napätosti v predpínacej výstuži DYNAMAG a PROJSTAR PSS. V rokoch 1997 až 2001 obaja spolupracovali s Univerzitou Illinois v Chicagu na vedeckom projekte „EM Stress Sensor“. Na financovaní projektu sa podieľal aj národný vedecký inštitút USA a v rámci tohto projektu absolvoval doc. Chandoga niekoľko pracovných pobytov na tejto univerzite. Vyvinutý systém monitorovania napätosti predpínacích lán a závesov bol následne nasadený pri monitorovaní viacerých mostov na Slovensku, ako napr. most Lafranconi,

most SNP alebo most Apollo. Zo sveta možno uviesť mosty Ashidagawa v Japonsku alebo most cez rieku Yangtze v Číne.

Doc. Milan Chandoga bol spoluzakladateľom a v rokoch 1990 až 1994 prvým viceprezidentom Slovenského zväzu stavebných inžinierov. Podieľal sa na založení Slovenskej komory stavebných inžinierov a na obnove vydávania časopisu Inžinierske stavby, pričom v rokoch 1994 až 2002 bol jeho prvým šéfredaktorom.

Doc. Milan Chandoga bol v roku 1993 spoluzakladateľom Slovenského národného komitétu *fib* (do roku 1998 *fip*) a od roku 2004 až do roku 2019 v ňom vykonával funkciu prezidenta. Od roku 1998 pravidelne pôsobil ako predseda organizačného a vedeckého výboru predkongresových národných konferencií *fib* „Betón na Slovensku“, na ktorých sa hodnotia výsledky prác slovenských betonárov za príslušné 4-ročné obdobie.

V rámci SVŠT a neskôr Slovenskej technickej univerzity bol doc. Chandoga predsedom a členom komisie pre obhajobu záverečných skúšok, školiteľom doktorandov, posudzovateľom akreditácií, členom v technických normalizačných komisiách a mnohých ďalších. Vyprofiloval sa na špecialistu pre predpäté konštrukcie a najmä zosilňovanie betónových konštrukcií a mostov vonkajším predpätím. Ako autor, resp. spoluautor publikoval viac ako 160 vedeckých a odborných článkov. Bol riešiteľom a spoluriešiteľom viacerých

vedeckovýskumných, vývojových, expertíznych a projektových úloh a technologických predpisov. Z nich najvýznamnejšie sú: vývoj technológie výroby lán Monostrand na Slovensku; vývoj konštrukcie a experimentálne overenie prvkov vonkajšieho predpätia mosta Lafranconi; návrh konštrukcie závesov pre prvý extrasadosý most na Slovensku cez rieku Hron v Banskej Bystrici; návrh konštrukcie a prvkov technológie PROJSTAR VK, pomocou ktorých boli zosilnené desiatky nádrží čističiek odpadových vôd, ako aj 150 m vysoký železobetónový komín tepelnej elektrárne v Novákoch. Ďalej to boli: projekty a realizácia sanácie predpätia systémom voľných káblov na mostoch Dovalovec, Bela, Sverepec a iné; návrh a realizačná dokumentácia celej plejády mostných prefabrikátov; komplexné projekty predpínacích liniek pre výrobné vopred predpätých prefabrikátov Prefa Senec, Prefa Kysak, Prefa Šala; viaceré realizácie dodatočne predpätých stropných dosiek.

V roku 1985 spolupracoval na projekte prvého zaveseného betónového mosta v ČSSR – most cez rybník Jordán v Táboře, na ktorom bolo prvýkrát na svete realizované meranie síl v závesoch elektromagnetickou metódou.

Doc. Milan Chandoga bol pri príležitosti 60. narodenín ocenený medailou Slovenského národného komitétu *fib* za celoživotnú prácu.

Najvýznamnejšie ocenenie získal v roku 2019 v rámci *fib* sympózia v Krakove od svetovej organizácie pre konštrukčný betón – *fib* International Honorary Life Member – za svoj celoživotný prínos k rozvoju betónového staviteľstva.

Docent Chandoga bol aktívnym až do posledných chvíľ svojho života. Ešte niekoľko dní predtým, ako nás navždy opustil, poslal ako prvý abstrakty na pripravovanú konferenciu Slovenského národného komitétu *fib*. Finálne články nám však už nepošle... žiaľ, tam „hore“ sa zrejme stavia nejaký veľkolepý most a tak po viacerých významných slovenských mostároch, ktorí nás za posledné roky opustili, bol aj on povolaný na jeho stavbu. Veríme, že sa tento nebeský most vydarí a raz si ho všetci prideme pozrieť...

V mene SNK *fib* a Katedry betónových konštrukcií a mostov SvF STU doc. Ing. Peter Paulík, PhD.

